2024/3081

5.12.2024.

ODLUKA KOMISIJE (EU) 2024/3081

od 4. prosinca 2024.

o mjerama transparentnosti u vezi sa sastancima članova Komisije s predstavnicima interesnih skupina te o stavljanju izvan snage Odluke 2014/839/EU, Euratom

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 249.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

budući da:

(1) U skladu s člankom 11. stavcima 1. i 2. Ugovora o Europskoj uniji (UEU), institucije građanima i predstavničkim udrugama moraju na primjeren način omogućiti da objave i javno razmijene svoja stajališta u svim područjima djelovanja Unije te su dužne održavati i otvoren, transparentan i redovit dijalog s predstavničkim udrugama i civilnim društvom. Nadalje, u skladu s člankom 2. Protokola 2. o primjeni načela supsidijarnosti i proporcionalnosti te člankom 11. stavkom 3. UEU-a, prije nego što predloži zakonodavne akte Komisija je dužna provesti opsežna savjetovanja.

(2) U tu se svrhu članovi Komisije i članovi njihovih kabineta redovito sastaju s predstavnicima interesnih skupina kako bi im oni mogli iznijeti svoja stajališta o odlukama koje bi na njih mogle utjecati i poboljšati kvalitetu donošenja odluka stvaranjem kanala za vanjska stajališta i stručno znanje.

(3) Kako bi se očuvalo povjerenje građana Unije u legitimnost političkih, zakonodavnih i upravnih postupaka Unije, kontakti s predstavnicima interesnih skupina trebaju biti transparentni. U tu svrhu Komisija predano radi na promicanju etičnog i transparentnog zastupanja interesa putem obveznog registra transparentnosti ([1]).

(4) U skladu s člankom 7. stavkom 1. i stavkom 2. Odluke Komisije C/2018/0700 ([2]) o Kodeksu ponašanja članova Europske komisije članovi Komisije i članovi njihovih kabineta sastaju se samo s predstavnicima interesnih skupina upisanih u registar transparentnosti ako su obuhvaćeni područjem primjene Međuinstitucijskog sporazuma i dužni su objaviti informacije o tim sastancima.

(5) S obzirom na pozitivno iskustvo s objavom informacija o sastancima članova Komisije ili članova njihova kabineta s predstavnicima interesnih skupina o pitanjima koja se odnose na donošenje odluka i provedbu politika u Uniji, takvu praksu trebalo bi zadržati. Iako nema potrebe za daljnjim mjerama kad je riječ o sudjelovanju članova Komisije i članova njihovih kabineta na javnim događanjima jer su te informacije već u javnoj domeni, članovi Komisije trebali bi i dalje objavljivati informacije o svim sastancima koje oni ili članovi njihovih kabineta održe s predstavnicima interesnih skupina.

([1]) Međuinstitucijski sporazum od 20. svibnja 2021. Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o obveznom registru transparentnosti (SL L 207,11.6.2021., str. 1.) („Međuinstitucijski sporazum”).

([2]) Odluka Komisije od 31. siječnja 2018. o Kodeksu ponašanja članova Europske komisije (SL C 65, 21.2.2018., str. 7.).

(6) Ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke koji se ne održavaju u okviru obuhvaćenih aktivnosti, kako su definirane u člancima 3. i 4. Međuinstitucijskog sporazuma. Konkretno, ne bi se trebala odnositi na sastanke s predstavnicima ostalih institucija ili tijela Unije, kojima se odvijaju u okviru uobičajenog tijeka međuinstitucijskih odnosa. Ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke s predstavnicima javnih tijela država članica, što uključuje njihova stalna predstavništva i veleposlanstva, na nacionalnoj i podnacionalnoj razini jer ta tijela djeluju u općem interesu i pridonose radu Komisije na temelju načela lojalne suradnje. Ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke s udruženjima i mrežama javnih tijela na razini Unije, nacionalnoj ili podnacionalnoj razini, pod uvjetom da ta udruženja i mreže djeluju isključivo u ime relevantnih javnih tijela. Kako bi se zaštitili međunarodni odnosi Unije, ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke s predstavnicima javnih tijela trećih zemalja, što uključuje njihove diplomatske misije i veleposlanstva, ni s međuvladinim organizacijama, što uključuje agencije i tijela koja iz njih proizlaze.

(7) Kako bi se poštovala posebna priroda dijaloga sa socijalnim partnerima, kako stoji u članku 154. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU), i posebna priroda dijaloga s crkvama i vjerskim udrugama ili zajednicama te svjetonazorskim i nekonfesionalnim organizacijama iz članka 17. UFEU-a, ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke održane u tom kontekstu.

(8) S obzirom na posebnu ulogu političkih stranaka potvrđenu člankom 10. stavkom 4. UEU-a, ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke s predstavnicima političkih stranaka.

(9) U skladu s Međuinstitucijskim sporazumom ova se Odluka ne bi trebala odnositi na spontane sastanke, sastanke isključivo privatne ili društvene prirode i sastanke koji se održavaju u kontekstu upravnog postupka utvrđenog UEU-om ili UFEU-om ili pravnim aktima Unije. Osim toga, ova se Odluka ne bi trebala odnositi na kontakte s fizičkim osobama koje djeluju isključivo u osobnom svojstvu, a ne kao članovi udruženja.

(10) Ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke koji se održavaju u okviru pružanja pravnih i drugih stručnih savjeta. Ova se Odluka ne bi trebala odnositi na sastanke organizirane radi podnošenja podnesaka u svojstvu stranke ili treće strane u okviru pravnog ili upravnog postupka uspostavljenog pravom Unije ili međunarodnim pravom primjenjivim na Uniju ili podnošenja podnesaka na temelju ugovornog odnosa s bilo kojom od institucija potpisnica ili na temelju sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji se financira sredstvima Unije ili podnošenja podnesaka kao odgovor na izravne i posebne zahtjeve bilo koje institucije Unije, njihovih predstavnika ili osoblja radi dobivanja činjeničnih informacija, podataka ili stručnog znanja.

(11) Kako bi se dodatno povećala transparentnost u pogledu zastupanja interesa i građanima omogućilo da znaju sadržaj komunikacije između Komisije i predstavnika interesnih skupina, članovi Komisije trebali bi objaviti zapisnike sa svih sastanaka koje su s predstavnicima interesnih skupina održali oni ili članovi njihova kabineta.

(12) Ovom se Odlukom ne dovodi u pitanje ostvarivanje prava na pristup dokumentima institucija u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) ni ostvarivanje prava ispitanika u skladu s Uredbom (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Ne dovode se u pitanje ni dalekosežniji zahtjevi ni obveze u pogledu transparentnosti koji proizlaze iz zakonodavstva Unije ili međunarodnih sporazuma koje je sklopila Unija,

([3]) Uredba (EZ) br. 1049/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2001. o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije (SL L 145, 31.5.2001., str. 43.).

([4]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018, str. 39.).

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Odlukom utvrđuju mjere koje se odnose na transparentnost sastanaka koje članovi Komisije i/ili članovi njihova kabineta održe s predstavnicima interesnih skupina.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Odluke, primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „predstavnik interesne skupine" znači svaka fizička ili pravna osoba ili formalna ili neformalna skupina, udruženje ili mreža koja sudjeluje u aktivnostima koje se provode s ciljem utjecanja na oblikovanje ili provedbu politike ili zakonodavstva ili na postupak donošenja odluka institucija, tijela, ureda i agencija Unije;

(b) „sastanak" je susret organiziran na inicijativu predstavnika interesne skupine ili člana Komisije i/ili člana njegova/njezina kabineta radi rasprave o pitanju koje se odnosi na kreiranje ili provedbu politike ili zakonodavnog akta u Uniji, ne dovodeći u pitanje članak 3.

Članak 3.

Izuzeća

Ovom Odlukom nisu obuhvaćeni sljedeći sastanci:

(a) spontani sastanci, sastanci isključivo privatne ili društvene prirode i sastanci koji se održavaju u kontekstu upravnog postupka utvrđenog UEU-om ili UFEU-om ili pravnim aktima Unije.

(b) sastanci s:

i. socijalnim partnerima koji djeluju u svojstvu sudionika u socijalnom dijalogu na temelju članka 154. UFEU-a;

ii. fizičkim osobama koje djeluju isključivo u vlastito ime, a ne kao članovi udruženja;

iii. tijelima javnih vlasti država članica, uključujući njihova stalna predstavništva i veleposlanstva, na nacionalnoj i podnacionalnoj razini;

iv. udrugama i mrežama tijela javnih vlasti na razini Unije, na nacionalnoj ili podnacionalnoj razini, pod uvjetom da djeluju isključivo u ime relevantnih tijela javnih vlasti;

v. međuvladinim organizacijama, uključujući agencije i tijela koji iz njih proizlaze;

vi. tijelima javnih vlasti trećih zemalja, uključujući njihove diplomatske misije i veleposlanstva, osim ako takva tijela predstavljaju pravni subjekti, uredi ili mreže bez diplomatskog statusa ili ih predstavlja posrednik, kako je definirano u članku 2. točki (e) Međuinstitucijskog sporazuma;

vii. političkim strankama, uz izuzetak organizacija koje su političke stranke osnovale ili koje su s političkim strankama povezane;

viii. crkvama i vjerskim udrugama ili zajednicama te svjetonazorskim i nekonfesionalnim organizacijama iz članka 17. UFEU-a, uz izuzetak ureda, pravnih subjekata ili mreža koji su osnovani da bi u odnosima s institucijama Unije zastupali crkve, vjerske zajednice ili svjetonazorske i nekonfesionalne organizacije te njihove udruge.

(c) sastanci radi pružanja pravnih i ostalih profesionalnih savjeta ako:

i. sastoje se od zastupanja klijenata u kontekstu postupka mirenja ili posredovanja kako bi se izbjegao spor pred sudskim ili upravnim tijelom;

ii. savjet se daje klijentima kako bi im se pomoglo da osiguraju usklađenost svojih aktivnosti s postojećim pravnim okvirom;

iii. sastoje se od zastupanja klijenata i zaštite njihovih temeljnih ili postupovnih prava poput prava na saslušanje, prava na pošteno suđenje i prava na obranu u upravnim postupcima te uključuje aktivnosti odvjetnika ili drugih stručnjaka koji sudjeluju u zastupanju klijenata i zaštiti njihovih temeljnih ili postupovnih prava;

(d) sastanci organizirani u svrhu podnošenja podnesaka:

i. kao stranka ili treća strana u okviru pravnog ili upravnog postupka uspostavljenog pravom Unije ili međunarodnim pravom primjenjivim na Uniju;

ii. na temelju ugovornog odnosa s Komisijom ili na temelju sporazuma o dodjeli bespovratnih sredstava koji se financira sredstvima Unije;

iii. kao odgovor na izravne i posebne zahtjeve Komisije, njezinih predstavnika ili osoblja, radi dobivanja činjeničnih informacija, podataka ili stručnog znanja.

Članak 4.

Informacije o sastancima

1. Članovi Komisije dužni su objaviti informacije o svim sastancima koje oni i/ili članovi njihova kabineta održe s predstavnicima interesnih skupina, u skladu s odredbama ove Odluke.

2. Informacije koje se objavljuju:

(a) datum sastanka;

(b) mjesto održavanja sastanka;

(c) ime člana Komisije i/ili člana njegova kabineta;

(d) ime/imena predstavnika interesne skupine;

(e) predmet sastanka.

Članak 5.

Zapisnici sa sastanaka

1. Vodi se zapisnik svih sastanaka koje članovi Komisije i/ili članovi njihova kabineta održe s predstavnicima interesnih skupina.

2. Članovi Komisije objavljuju zapisnike sa sastanaka u skladu s odredbama ove Odluke.

3. Zapisnik sa sastanka sastavlja se kao jedinstveni dokument koji uključuje:

(a) informacije utvrđene u članku 4. stavku 2.;

(b) glavne teme i stajališta izražena na sastanku;

(c) zaključke sa sastanka, ako je primjenjivo.

Članak 6.

Objava

Ne dovodeći u pitanje članak 7., informacije utvrđene u članku 4. stavku 2. i dokument sastavljen u skladu s člankom 5. stavkom 3. objavljuju se u standardiziranom formatu na službenim internetskim stranicama članova Komisije u roku od dva tjedna nakon sastanka.

Članak 7.

Osobni podaci osoba koje prisustvuju sastancima

Ne objavljuju se osobni podaci pojedinaca (koji djeluju u ime predstavnika interesnih skupina) ni osoblja Komisije (osim članova kabineta i osoblja Komisije na rukovodećim funkcijama) koji prisustvuju sastancima.

Članak 8.

Završne odredbe

1. Ova Odluka zamjenjuje Odluku Komisije 2014/839/EU, Euratom ([5]), čiji se učinci prestaju primjenjivati od dana stupanja na snage ove odluke.

2. Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

3. Primjenjuje se od 1. siječnja 2025.

Sastavljeno u Bruxellesu 4. prosinca 2024.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

([5]) Odluka Komisije 2014/839/EU, Euratom od 25. studenoga 2014. o objavi informacija o sastancima održanima između članova Komisije i organizacija ili samozaposlenih osoba (SL L 343, 28.11.2014., str. 22.).